

| Werkgever: Innoseeds DLF |

| Naam: Margriet van Eekelen |

| Functie: hoofd laboratorium |

| Datum: 14 juli 2014 |

Margriet van Eekelen heeft de dagelijkse leiding over het laboratorium van Innoseeds DLF, dat waakt over de kwaliteit van graszaden voor onder meer melkveehouders. Ook de grasmat in de Braziliaanse voetbalstadions was van het zaaizaadbedrijf in Kapelle (ZL).

Zaadtelers

08.00 uur - Margriet van Eekelen bewaakt de kwaliteit van alle soorten en rassen graszaad die door telers worden geleverd, en ook het graszaad dat de fabriek weer verlaat. Graszaad wordt, voor het moment van afgifte aan de groothandel, bemonsterd en gekeurd door het laboratorium waarover zij de leiding heeft. Het meeste graszaad in Kapelle komt van telers uit Zeeland, West-Brabant en van de Zuid-Hollandse eilanden. Bijna de helft echter van het zaad dat Kapelle verwerkt, komt uit het buitenland, veel ervan uit Denemarken. Zo'n 1.000 graszaadtelers leveren aan Innoseeds.

Vochtgehalte

09.00 uur - Wanneer het zaad binnenkomt, mag het maximaal 14 procent vocht bevatten, anders gaat het voor de droger. Hierna is het een aantal jaren bewaarbaar in kuubskisten of in zakken. Elk procent hoger vochtgehalte betekent een halvering van de levensduur van het zaad. Voor de bepaling van het vochtgehalte wordt een monster uit de partij gemeten met een elektronische vochtmeter.

Schoning

10.00 uur - Nadat het zaad is bemonsterd, gaat het in schoningsmachines op het immense terrein van het eerder dikwijls gefuseerde Innoseeds, dat sinds 2003 onderdeel is van het Deense DLF. Tot zo'n 6 ton zaad gaat er per uur door de machine. In Nederland wordt meest raaigras en rietzwenk geproduceerd, dit is zo'n 10.000 ton zaad voor Innoseeds. Wanneer het zaad binnenkomt, moet eerst stro eruit. De optimale zuiverheid van het graszaad bereik je door het geleverde zaad te zeven en er wind doorheen te blazen; te grote, te kleine, te zware en te lichte zaden en andere ongerechtigheden filtert het bedrijf er zo uit om zo schoon mogelijk zaad over te houden. „Op deze manier worden ook grasonkruiden (die er in het veld niet uit te krijgen waren) uiteindelijk gescheiden van cultuurzaden. In gras is ook de variatie in zaadafmeting veel groter dan in bijvoorbeeld graan”, zegt Margriet van Eekelen. De teelt van soorten als klaver, kropbaar, roodzwenk en veldbeemd zijn om klimaattechnische redenen verhuisd naar andere delen van de wereld. Van alle zaad dat Kapelle verlaat, blijft ruim een derde in Nederland. Alle zaad

voldeet zowel bij binnenkomst als bij vertrek aan de kwaliteitseisen van de NAK. Deze keuringsdienst beoordeelt al bij de teler in het veld of het zaad raszuiver is. Hoe de kwaliteit van het zaad wordt bepaald bij Innoseeds DLF, wordt in testmethodes voorgeschreven door de ISTA (International Seed Testing Association).

Monsters

13.00 uur - Het is een hele kunst om een partij van 25.000 kilo naar 6 gram terug te brengen; voor één monster zijn 2.500 zaden nodig. Uit een kuubskist veldbeemd maakt Van Eekelen daarom een diagonaaldoorsnede met een monsterboor. Het monster van ongeveer 2 kilo fijn zaad uit de kist wordt vervolgens handmatig gemengd en keer op keer in hoeveelheid gehalveerd totdat er ongeveer 100 gram overblijft. In het laboratorium gaat de 100 gram in een ondiepe bak. Met een lepeltje haalt Van Eekelen er en der zaad weg tot ze 6 gram heeft, dat de laboratoriummedewerkers vervolgens onderzoeken op zuiverheid en kiemkracht.

Zuiverheid

14.00 uur - In het lab bekijkt Van Eekelen het resultaat van een schoning. „Het ene jaar is het andere niet; soms zie je veel straatgras, in een ander jaar juist vooral andere onkruiden. Een jaar is erg droog of juist nat tijdens de oogst, waardoor bijvoorbeeld de snelheid van schonen varieert.” Een paar procent kaf mag er overigens in blijven, anders wordt het zaad te duur. Om alle kaf kwijt te raken, zou ook veel goed zaad moeten worden verwijderd.

Kiemkracht

16.00 uur - Op het moment van inname heeft het zaad de grootste kiemkracht, die loopt hierna hoe dan ook terug. Van elke partij zorgt Margriet van Eekelen ervoor dat 400 zaden op vier rondfilters kiemen in de kiemkast, waar de temperatuur 's nachts 20 en overdag 30 graden is. Na zeven dagen meet ze van bijvoorbeeld Engels raaigras hoeveel er is 'opgekomen'. Op tien dagen doet Van Eekelen de eindbeoordeling; van elke 100 zaden moeten er 80 zijn uitgegroeid tot grasspriet. Meer wetenswaardigheden over graszaad van Innoseeds op www.melkvee.nl in het dossier Melkvee Magazine. ■

Honderd graszaden een week in kiemkast

